

Všechno o C64

**Všechno o
TEXTOVÝCH
ADVENTURÁCH**

Marek Vít

 CPC Software

Tato příručka by měla sloužit všem začínajícím a mírně pokročilým hráčům anglických (ale nejen těch) textových her. Seznámí Vás s principem těchto her a jejich ovládním. V příloze **A** najdete krátké popisy několika nejlepších her a v příloze **B** slovníček nejpoužívanějších příkazů.

Několik slov úvodem

Počítačové hry patří k nejrozšířenějším skupinám softwaru. Hry by měly poskytovat zábavu, odreagování od každodenního shonu, a také (hlavně u dětí) poučení. Softwarové firmy však o výchovu příliš nedbají. Produkují většinou hry akční (arkády), jejichž hlavní (většinou také jedinou) myšlenkou není nic jiného, než ničení a surové vraždění. Naprosto odlišné od tohoto typu, jsou tzv. ADVENTURE, čili hry dobrodružné. Jejich druhů je mnoho. Já se zde zaměřím na ten, který je na 8-mi bitových počítačích nejrozšířenější, a tím jsou TEXTOVÉ ADVENTURE (neboli konverzační hry). Mají velmi příznivý vliv na rozvoj logického myšlení, kombinační schopnosti a pokud je hra v cizím jazyce, potom slouží také jako vynikající pomůcka pro učení.

Hra jako učitel cizího jazyka

Jak jsem již předznamenal, konverzační hry neslouží pouze pro zábavu, ale (pokud máte za sebou alespoň základy angličtiny) jsou vynikající pro výuku tohoto jazyka. Myslím, že se daleko lépe naučíte slovíčka při hraní, než kdybyste se je nezáživně "šprtali" z učebnice. Nabízím Vám několik rad, pomocí kterých by se vaše jazykové schopnosti měly při hraní zlepšit.

Velký význam má především slovník. Myslím, že nejhorší, co Vás může při učení angličtiny napadnout, je překlad do češtiny. Tím se možná naučíte, co které slovíčko znamená v češtině, ale rozhodně se nenaučíte mluvit a už vůbec ne myslet v angličtině. Proto doporučuji používat slovník výkladový a po Anglicko-českém sáhnout jen v tom nejhorším případě. Dále bych Vám doporučil číst si texty nahlas (pro zdokonalení výslovnosti) a také si je zapisovat (osvojíte si jak se které slovo píše a kromě toho je to dobré i pro hru).

Podstata textových her

Konverzační hry umožňují dialog s počítačem jako s člověkem. Kvalita této konverzace je dána propracovaností programu hry. Některé hry s Vámi komunikují někdy velmi stupidně, jiné Vás však překvapí svou dokonalostí.

V těchto hrách se většinou stanete hlavní postavou, nebo někým, kdo této postavě radí. Vžijete se do nové role, a budete procházet cizím fiktivním světem. V tomto světě budete nacházet různé předměty a hledat jejich využití. Budete potkávat různé postavy, zvířata a nestvůry. Budete se muset starat i o sebe (jíst, pít, odpočívat, spát). Prostě jako v reálném světě.

Některé hry Vám dokonce k lepší představě prostředí, jímž se pohybujete, nabídnou množství obrázků. Ty jsou občas velmi pěkně zpracovány a někdy jsou dokonce animované. Jiné hry Vám prostředí popíší pouze slovy. Některé velmi jednoduše:

např. YOU ARE IN A BEDROOM. YOU CAN ALSO SEE :
FLASHLIGHT, BED. EXITS : NORTH, SOUTH

jiné naopak dosti rozsáhle

např. YOU HAVE ENTERED THE SACRED INDIAN SPIRIT
FOREST. SHAFTS OF SUNLIGHT PIERCE THE THICK
FOLIAGE. THE TREES THIN OUT TO THE NORTH. TO THE
SOUTH THE GROUND STRANGELY SHIMMERS AS THOUGH
UNREAL.

Podle mého názoru je však dokonalý popis místnosti daleko lepší než obrázek.

Ovládání textových her

Váš dialog s počítačem bude spočívat výhradně v psaném textu (i když některé novější hry můžete ovládat joystickem). Pro zadávání příkazů není potřeba dokonalá znalost slovíček, a už vůbec ne znalost gramatiky. Úkoly se zadávají nejjednodušší formou angličtiny, a tou je rozkazovací způsob. Používání členů a předložek je většinou nepovinné. Základem příkazu je vždy sloveso.

Nejčastěji používaná slovesa jsou:

GO - jdi

TAKE - vezmi

DROP - polož

EXAMINE - prozkoumej

Sloveso je většinou doplněno nějakým podstatným jménem. Například:
GO NORTH - jdi na sever
TAKE SWORD - seber meč
DROP CAMERA - polož fotoaparát

Příkazy pro chůzi (jako **GO NORTH**) se snad v každé textovce dají zkrátit počátečním písmenem směru.

N = **NORTH** (sever), **S** = **SOUTH** (jih), **E** = **EAST** (východ), **W** = **WEST** (západ), **U** = **UP** (nahoru), **D** = **DOWN** (dolů)

Za příkazem **GO** se někdy používá:

GO IN - jdi dovnitř

GO OUT - jdi ven

Místo **GO IN** se často používá **ENTER** (vstup), a místo **GO OUT** - **LEAVE** (opust). Např.:

ENTER BUILDING - vstup do budovy

LEAVE BUILDING - opust budovu

Přídavná jména lze ve většině případů vynechat. Někdy je však jejich použití důležité. Např. máte-li u sebe malý a velký klíč, a jeden chcete položit.

DROP SMALL KEY - polož malý klíč

Následující případy nejsou tak časté, neboť se vyskytují pouze u lépe zpracovaných textovek.

Dva i více příkazů můžete spojit spojkou **AND** (a).

OPEN DOOR AND GO OUT - otevři dveře a jdi ven

Pro manipulaci s více předměty můžete používat slova **ALL**, **EVERYTHING** (všechno)

TAKE EVERYTHING - seber vše

DROP ALL - polož vše

Abyste některou věc z tohoto vyloučili, můžete použít slůvka **BUT**, nebo **EXCEPT** (kromě)

TAKE ALL BUT SWORD - seber vše kromě meče

TAKE ALL EXCEPT BOTTLE - seber vše kromě lahve

Po jednom použití podstatného jména ho nadále můžete nahrazovat zájmeny **IT**, **HIM**, **HER**, **THEM**.

EXAMINE SWORD - prozkoumej meč

GET IT - seber ho

TAKE LAMP AND LIGHT IT - seber lampu a rozsviť ji

EXAMINE PETER AND TALK TO HIM - prozkoumej Petra a mluv s ním

Za slovesa TALK, SPEAK, SAY, ASK můžete do uvozovek (někdy i bez nich) psát, co chcete říci.

SAY TO MAN "OPEN WINDOW" - řekni mužovi ať otevře okno

SAY "HELLO" - pozdrav (řekni ahoj)

Základní příkazy

Následující povely jsou stejné téměř v každé textovce.

LOOK, RECALL - dívat se, obnovit -používají se pro opětovné popsání okolí, Lze je zkrátit písmeny "L", "R"

INVENTORY - inventář -vyjmenuje předměty, které máte právě u sebe, nebo na sobě. Lze ho zkrátit písmenem "I"

HELP, HINT - pomoc, nápověda -v některých obtížných místech hry vám počítač může napovědět.

SCORE - stav hry -takto se někdy dozvíte, kolik jste získali bodů, nebo kolik procent hry jste již prošli.

QUIT - konec -po napsání tohoto příkazu můžete skončit, nebo hrát znovu, Zkratka "Q"

SAVE - tento příkaz umožní uchovat pozici na kazetu, disketu, nebo do paměti

LOAD - nahraje uchovanou pozici z kazety, diskety, nebo z paměti.

TEXTS, WORDS - používají se u her, ve kterých jsou obrázky. Po napsání tohoto příkazu se objevují pouze texty (hra je potom rychlejší)

PICTURES, GRAPHICS - ruší příkazy TEXTS a WORDS.

Odpověď počítače na příkaz, který nelze provést

YOU CAN'T DO IT - to nemůžeš udělat (buď to nejde vůbec, nebo k tomu nemáš potřebné věci)

YOU CAN'T DO IT NOW - znamená to, že to nemůžeš v daný okamžik udělat (např. Nemáš k tomu potřebné předměty apod.)

WHAT ? - tento nápis se objeví většinou, když zadáte sloveso, kterému počítač nerozumí. Mouhou se objevit i jiné (*Try blubaluba instead, I don't know the word...* atd.)

O textových hrách by se dalo napsat ještě mnoho stránek, ale myslím, že s tím nejdůležitějším jsem vás v této příručce seznámil. Doufám, že vám dopomůže k tomu, abyste objevili jejich kvality, kterých rozhodně není málo.

Nashledanou u dalších publikací

Marek Vít

Dopisy některých textových her

Spiderman

V této hře se vžijete do hrdiny "Pavoučího muže", kterého znáte z komiksů firmy MARVELL COMICS. V budově plné dalších komiksových postav (HYDROMAN, MADAME WEB, LIZARD, DOC CONNORS, SANDMAN, a další) musíte najít všechny drahokamy. Mnohdy bude zapotřebí Vaše pavoučí síla, jindy také logické uvažování. Hra má docela pěkné obrázky.

Gremlins

Kdo by neznal stejnojmenný film z produkce Stevena Spielberga, který natočil režisér Joe Dante. Je to nádherný film (něco mezi horrorem, sci-fi a komedií) o malých šeredných obludkách, které se snaží ovládnout malé městečko. Tato hra jistě nebude zklamáním. Znovu zde zažijete mnoho věcí z filmu. Nechybí zde ani Gremlin v mixéru, Gremlin - exhibicionista v baru, Sněhurka a sedm trpaslíků v kině, ani malý roztomilý mogwai GIZMO. Pokud jste neviděli film, krátce Vám přiblížím děj.

Billy Peltzer dostane k vánocům malé roztomilé zvířátko podobné plyšovému medvídku. Platí však tři pravidla, která nesmí být porušena (1. Nesmí se najíst po půlnoci, 2. Nesmí přijít do styku s vodou, 3. Nesnáší prudké světlo, zejména sluneční - to by ho zabilo). Je snad samozřejmé, že je Billy poruší. Při porušení pravidla 2. se z malého mogwaie vylíhne šest dalších. Poté, co jim Billy dá omylem najíst po půlnoci se všichni zakuklí do slizských zámočků (až na Gizma) a z nich se vyklubou šeredné příšerky, které mají velkou radost z toho, jak lidem ubližují...

Ve hře je mnoho pěkných obrázků, některé se dokonce pohybují. Pokud ji ještě ve své sbírce nemáte, měli byste si ji rychle sehnat.

The Hobbit or There And Back Again

Jsem přesvědčen, že jste už určitě četli nějaké dílo J. R. R. Tolkiena, nebo jste o něm alespoň slyšeli. Tato hra je vytvořena podle jeho snad nejznámější knihy. Vypráví o hobbitovi Bilbovi, který se vydává s čarodějem Gandalfem a skupinkou trpaslíků najít poklad, který sťeží zlý drak v útrobách hory Lonely Mountain.

Hra nabízí poměrně originální tzv. Pseudointeligentní chování postav. Hrou Vás provází mnoho obrázků, které se ale dlouho vykreslují.

Majik, Venom, Demigod

O ději těchto tří her se nebudu rozepisovat, ikdyž by za to určitě stály. V těchto hrách probíhá komunikace s počítačem pomocí joysticku. Z menu si vyberete příkaz, který chcete zadat, a potom vyberete odpovídající podst. jméno z textu popisu místnosti, inventáře, nebo předmětů. V každé místnosti je buď pěkný obrázek, nebo krátký text o historii země. Všechny tyto hry jsou velmi zdařilé, ikdyž docela náročné.

KAYLETH

Kayleth je rozhodně jedna z nejlepších adventure her, které jsem kdy viděl. Nabízí nádherné (někdy animované) obrázky ve všech místnostech (je jich tam okolo osmdesáti), tak i jejich dokonalé popsání.

Hra je vytvořena podle povídky Isaaca Asimova (Autora známé Nadace). Vžijete se do role androida, který se na běžícím pásu zvolna přibližuje jisté likvidaci. Prvním úkolem je tento pás opustit (drží vás kovové obruče - to je nic, pro robota). Cílem hry je zničit zlého tyrana pomocí výtazku vzácné rostliny. Zničit ho ale můžete až po tom, co najdete způsob, jak se vtělit zpět do svého lidského těla...

Apache Gold

V této hře se vypravíte na divoký západ, mezi Apače a Čejeny. Vaším úkolem je najít Apačský hrob, ve kterém se zkrývá zlatý poklad. Hra je na vysoké úrovni jak v dějovém, tak i v grafickém a textovém zpracování.

The Jewel

Galaxii vládne krutý imperátor. Bylo mnoho těch, kteří se ho snažili svrhnout, ale všichni selhali. Existuje však síla, která nejen zapříčiní pád impéria, ale také obnoví rovnováhu mezi dobrem a zlem, která byla narušena fanatickými členy satanské sekty.

Snažte se najít KLENOT, který je zdrojem této síly.

Ve hře sice nejsou obrázky, za to Vás čeká okolo stovky dobře popsaných místností.

Citadel Adventure

Ve hře se vydáte do tajemné citadely hledat její tajemství. Je tu několik obrázků, které jsou opravdu dokonale zpracovány. Obrovským, ale jediným, mínusem této adventury je kvalita dorozumívání s počítačem. Program zná totiž pouze několik příkazů, které bych označil za absolutní minimum.

The Detective Game

Na jaře 1874 byl celý Londýn vyděšený tajemnou vraždou ctihodného Anguse McFunguse. Vy, jako inspektor Snide, vstoupíte do domu zavražděného, kde vás čeká strastiplné vyšetřování, vyslýchání devíti podezřelých (z nichž jeden je vrah) a pátrání po důkazech, kterými byste vraha usvědčili.

Ovládání hry je řešeno vynikajícím způsobem. Joystickem ovládáte hlavního hrdinu, a po stisku FIRE si můžete vybrat, co budete dělat. Grafika je opravdu skvělá, včetně dokonalé animace mimiky všech postav.

Erik the Viking

Zde se přenesete do dávných dob Vikingů. Vše vypadá mírumilovně až do chvíle, kdy dojdete na místo, kde Vás čekala Vaše rodina, a místo ní objevíte jen stopy zápasu, a otisky velkých psích tlap. Abyste svou rodinu osvobodili, musíte se vydat na dlouhou výpravu. Musíte prokřížovat obrovské moře, kterém je skryto bezpočet ostrůvků, které musíte navštívit.

Ve hře jsou jednoduché obrázky, které se dlouho vykreslují a popis místností je velmi stručný. Přesto je to hra, která stojí za to.

Sea Base

Nacházíte se v podmořské základně. Před Vámi na zemi leží mrtvý člověk. V jeho aktovce najdete přísně tajné dokumenty. "Veškerý personál musel opustit základnu kvůli podivné epidemii. Podařilo se mi chorobu neutralizovat, ale stále se cítím velmi nemocen. Pro případ, že to nepřežiju jsem nechal hlavní počítač řídit základnu. Atomová raketa zamířená na britskou základnu bude odpálena podle plánu. Konec zprávy."

Asi jste uhádli, že vaším úkolem bude zamezit tomuto útoku.

Podmořská základna je obrovský komplex o několika budovách. Mezi nimi se pohybujete jakýmsi metrem, které má šest stanic. Ve hře je plno dobrých nápadů, u kterých se často zasmějete. Např. abyste mohli vyplnit formulář pro vydání nové karty pro podzemní dráhu, musíte nejprve najít pero. To je ale prázdné, a tak musíte získat skafandr, vzduchovou láhev, harpunu a mnoho dalších věcí, potom vystoupit do vody, tam střelit chobotnici do oka a "inkoustem" z ní potom naplnit pero.

Tuto hru řadím také mezi špičku spolu s KAYLETHem a BLACK KNIGHTem. Všechny místnosti jsou výborně popsány a ve většině je i obrázek. Sea Base si určitě nenechte ujít !

The Tower of Despair

Vydáte se na dobrodružnou výpravu plnou děsu, hrůzy a zoufalství, abyste zničili Temného pána, který přebírá moc nad krajem.

Ve hře jsou použity pěkné historické fonty, které navodí tu správnou atmosféru. Pokud si obstaráte pirátskou kopii hry bez manuálu, připravíte se o mnoho pěkných průvodních obrázků, na které jsou ve hře odkazy.

Robin of Sherwood

Jak už název napověděl, jedná se o dobrodružství Robina Hooda. V jeho roli musíte získat sedm kamenů TOUCHSTONES. Hra je perfektně zpracována. Ve většině místností je i pěkný obrázek. Velmi mě zde překvapil skvěle animovaný vodopád.

BLACK KNIGHT

Jak se říká, to nejlepší nakonec. Je to skvělá textovka s mírně hororovým nádechem. Nejsou v ní sice obrázky, ale dokonalý popis místností je dobře nahradí. Setkal jsem se zde se snad nejlépe zpracovanou komunikací hráče s počítačem.

Těm z Vás, kteří si s hrou nevědí rady, trochu pomůžu.

Místnosti můžete prohledávat příkazem SEARCH. Dále se můžete dívat i do věcí, za ně, pod ně atd. pomocí LOOK a podstatného jména s předložkami IN, INSIDE, UNDER, BEHIND, ON ...

Pár slov k českým textovkám

Kvalitních českých textových her pro C64 dnes není mnoho. Je několik hodně rozšířených, jako např. "ÚV KSC", nebo "Detektiv", ale tyto hry jsou jak dějově, tak programově primitivní. Nejlepší českou textovkou, kterou jsem viděl, je bezbochyby "Tajuplný Hrad" firem Hardcore a Sabotage. Počítač s Vámi komunikuje plnou češtinou (čárky i háčky) a při hře hraje docela slušná hudba. Další celkem dobrou hrou je "Podraz". Pomocí telefonu se hráč snaží odhalit bankovní podvody.

Sám se tvorbě textovek věnuji, a tak je samozřejmě nemohu vynechat. Mojí první zdařilejší textovkou byl "Dangerous Quest". Zde jde o pátrání po havarovaném letadle s pokladem. Další, a zatím asi nejlepší je hra "Myšičky". Ve dvou dílech hry vás čeká pohádkové dobrodružství myšního prince, kterému unesli jeho milou princezničku. Zatím poslední je detektivka "Adventure of Sherlock Holmes", kde se Sherlock snaží vyšetřit tajemnou vraždu.

Slovníček nepoužívanějších slov

U jednotlivých slovíček je uveden jeden, nebo více významů a příklad jeho použití. Jedná-li se o synonymum, je uveden pouze odkaz na slovíčko, jehož význam se s ním shoduje.

- ASK - plát se (ASK DRAGON - zeptej se draka)
 ATTACK - viz. KILL
 BREAK - rozbit, zlomit (BREAK BRANCH - zlom větev)
 BUY - koupit (BUY HAMSTER - kup si křečka)
 CLIMB - viz. GO, šplhat (CLIMB TREE - vyšplhej na strom)
 CLOSE - zavřít (CLOSE WINDOW - zavři okno)
 CUT - uříznout, přerézat (CUT TREE - uřízni strom)
 DIG - kopat (do země) (DIG PATCH - kopej do záhonku)
 DISMOUNT - seskočit z koně
 DRINK - pít (DRINK BOTTLE - vypij láhev)
 DROP - položit
 EAT - jíst (EAT MEAL - sněz jídlo)
 EMPTY - vyprázdnit (EMPTY BOTTLE - vylij láhev)
 ENTER - vstoupit (ENTER DOOR - vstup do dveří)
 EXAMINE - prozkoumat (EXAMINE TIE - prozkoumej kravatu)
 FEED - nakrmit (FEED HORSE - nakrm koně)
 FIGHT - bojovat, viz. KILL
 FILL - naplnit (FILL BOTTLE - naplň láhev)
 FIRE - viz. SHOOT
 GET - viz. TAKE
 GIVE - viz. DROP, darovat (GIVE MONEY - dej peníze, zaplať)
 GO - jít (GO NORTH - jdi na sever)
 HELP - pomoc
 HIT - udeřit, zasáhnout (HIT GUARD - udeř strážce)
 INSERT - vložit (INSERT COIN - vlož minci)
 INVENTORY - inventář
 JOIN - spojit (JOIN PIPE - připoj trubici)
 JUMP - skočit (JUMP DOWN - seskoč)
 KILL - zabít (KILL MONSTER - zabij obludu)
 KNOCK - zaklepat (KNOCK ON DOOR - zaklepej na dveře)
 LEAVE - viz. DROP, opustit (LEAVE CAR - opusť auto)
 LIGHT - rozsvítit, zapálit (LIGHT TORCH - zapal pochodně)
 LIST - viz. INVENTORY
 LOAD - načíst uchovanou pozici (LOAD, LOAD GAME)
 LOCK - zamknout (LOCK DOOR - zamkni dveře)
 LOOK - dívat se (LOOK, LOOK IN BOTTLE - podívej se do lahve)
 MEND - viz. REPAIR
 MOUNT - naskočit na koně
 OPEN - otevřít (OPEN DOOR - otevři dveře)
 PADDLE - pádlovat
 PICK - viz. TAKE
 PICTURES - přepnout na obrázky

POUR	- viz. EMPTY
PRAY	- modlit se, prosit
PRESS	- viz. PUSH
PULL	- tahat (PULL NAIL - vytáhni hřebík)
PUSH	- tlačit (PUSH BUTTON - stiskni tlačítko)
PUT	- viz. DROP, viz. INSERT
QUIT	- konec hry
RAISE	- pozvednout (RAISE AMULET - pozvedni amulet)
READ	- viz. EXAMINE, číst (READ BOOK - přečti si knihu)
REMOVE	-viz. UNWEAR, vyndat (REMOVE CARTRIDGE-vyndež cartridge)
REPAIR	- opravit (REPAIR BOAT - oprav lod)
ROW	- veslovat, viz. PADDLE
RUB	- otřít, leštit (RUB GLASS - otři sklo)
RUN	- běžet, viz. GO
SAVE	- uchovat pozici (SAVE, SAVE GAME)
SAY	- říci (SAY HELLO - pozdrav)
SCORE	- stav hry (body, procenta)
SEARCH	- viz. EXAMINE
SHAKE	- třást (SHAKE RUG - zatřes hadrem)
SHOOT	- střílet (SHOOT ARROW - vystřel šíp)
SHOW	- ukázat (SHOW MAP - ukaž mapu)
SIGN	- podepsat (SIGN FORM - podepiš formulář)
SIT	- sednout si (SIT, SIT IN ARMCHAIR - sedni si do křesla)
SLEEP	- spát
SMASH	- viz. BREAK
SPEAK	- viz. TALK
START	- viz. TURN ON
STICK	- slepit, přilepit
STOP	- viz. TURN OFF
STRIKE	- viz. HIT
SWIM	- plavat (SWIM RIVER - přeplav řeku)
SWITCH	- viz. TURN
TAKE	- sebrat (TAKE CUBE - seber kostku)
TALK	- mluvit (TALK TO FATHER - mluv s otcem)
TIE	- svázat (TIE WARRIOR - svaž bojovníka)
THROW	- viz. DROP, hodit (THROW ROPE - hod lano)
TURN	- otočit, přepnout (TURN SWITCH - přepni přepínač)
TURN ON	- zapnout (TURN ON COMPUTER - zapni počítač)
TURN OFF	- vypnout (TURN OFF RADIO - vypni rádio)
TYPE	- psát (na stroji, počítači apod.)
UNLIGHT	- zhasnout (UNLIGHT FLASHLIGHT - zhasni baterku)
UNLOCK	- odemknout (UNLOCK CHEST - odemkni truhlu)
UNTIE	- rozvázat (UNTIE KNOT - rozvaž uzel)
UNWEAR	- svléknout (UNWEAR SHOES - zuj si boty)
USE	- použít (USE WC - použij WC)
WAIT	- čekat
WAVE	- viz. SHAKE
WEAR	- nosit, obléknout (WEAR COAT - oblékni si plášť)
WORDS	- vyprnutí grafiky

VŠE O TEXTOVÝCH ADVENTURÁCH - Vydal Jengs Entertainment

Sepsal a sestavil : Marek Vít (c) 1994

Tisk : CPC Software

Poděkování : Patriku Schoupalovi z ARENA BOY za myšlenku

Distributor : CPC Software; 28 října 933; 687 61 Vlčnov

Copyright 1994

Veškerá práva vyhrazena